

A magnifying glass with a black handle and frame is positioned over a spiral-bound notebook with a tan cover. The notebook is open to a white page. The text on the page is printed in a teal color. The background is a plain, light-colored surface.

VŠB TECHNICKÁ | CENTRUM
UNIVERZITA | TRANSFERU
OSTRAVA | TECHNOLOGIÍ

**PRŮVODCE
OCHRANOU PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
NA VŠB-TUO**

CO JE TO PRŮMYSLOVÉ VLASTNICTVÍ?

Průmyslové vlastnictví je právní oblast zaměřená na ochranu intelektuálního vlastnictví v **oblasti průmyslu a obchodu**.

CO JDE CHRÁNIT?

V ČR lze chránit tyto předměty průmyslového vlastnictví (PPV):

- vynálezy/patenty,
- užitné vzory,
- průmyslové vzory,
- ochranné známky,
- označení původu nebo zeměpisná označení.

CO NESPADÁ POD PPV?

- Objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- estetické výtvary, vnější úpravy designu,
- plány, pravidla a způsoby hraní her nebo vykonávání duševní činnosti,
- podávání informací,
- programy počítačů,
- chirurgické nebo terapeutické ošetřování lidského/zvířecího těla a diagnostické metody používané na lidském/zvířecím těle.

PATENT

Aby mohl vynález získat patent, **musí být**:

- **Nový** - nesmí být součástí tzv. stavu techniky – tedy známých, zveřejněných poznatků lidského vědění.
- **Výsledkem vynálezecké činnosti** – výsledkem je přispění vynálezu k technologickému pokroku, nesmí se jednat o pouhou rutinní činnost původce (vynálezce).
- **Průmyslově využitelný** – předmět ochrany musí být využitelný v průmyslu a musí být opakovatelně výrobitelný.

PROCES ZÍSKÁNÍ PATENTU I.

- Proces získání patentu je zahájen zpoplatněným podáním „**Příhlášky vynálezu**“ u [ÚPV](#).
- Příhláška má dvě části – [formulář](#), který je dostupný na stránkách ÚPV a textovou část přihlášky – tzv. „**podlohy**“.
- Podlohy obvykle sepisuje kvalifikovaný profesionál, kterým může být **patentový zástupce, advokát** nebo **pověřený zaměstnanec**.
- Příhlášku může podat i osoba **bez kvalifikace**, ale je to velice **riskantní**.

PROCES ZÍSKÁNÍ PATENTU II.

- **Podání (odeslání) přihlášky fyzicky** – je možné provést osobně přihlašovatelem v podatelně ÚPV nebo poštou.
- **Elektronické podání** - je nutné mít elektronický podpis nebo datovou schránku a elektronickou identitu evidovanou u ÚPV.
- V rámci VŠB-TUO poskytuje [služby spojené sochranou duševního vlastnictví](#) Centrum transferu technologií (CTT).

LHŮTY PATENTOVÉHO ŘÍZENÍ

- Oficiální délka řízení není pevně stanovena, ale standardně trvá cca 3-4 roky.

Mezi pevně stanovené lhůty patří:

- **12 měsíců od podání přihlášky** – v této lhůtě je možné podat totožnou přihlášku (na stejné téma pouze v cizím jazyce) do zahraničí. Před jejím podáním by nemělo dojít k publikaci předmětu vynálezu.
- **16 měsíců od podání přihlášky** – do konce této lhůty by měl být u ÚPV proveden tzv. předběžný průzkum, ve kterém jsou zjišťovány formální vady přihlášky, které brání jejímu zveřejnění.
- **18 měsíců od podání přihlášky** – jedná se o lhůtu, ve které je přihláška vynálezu zveřejněna. Lhůta je pevně stanovena a nelze ji překročit, ale lze ji za určitých podmínek a na výzvu ÚPV zkrátit.

JE MOŽNÉ PROVÁDĚT ZMĚNY V PŘÍHLÁŠCE?

- Úpravy přihlášky je možné provádět pouze v intencích původních textů - **nelze je rozšiřovat.**
- Pokud by k došlo k rozšíření přihlášky nad rámec původního podání, nebude oprava přijata a přihláška bude **zamítnuta.**
- Pokud je nutné do přihlášky doplňovat informace, pak je vhodné využít **kvalifikovaného profesionála**, který přihlášku doplní, aniž by došlo k jejímu zamítnutí.

POPLATKY U PATENTU I.

Při podání patentové přihlášky přihlašovatel hradí úředně **stanovené správní poplatky** a v případě, že přihlášku zpracovává kvalifikovaný profesionál, pak **i jeho mzdu.**

Základní správní poplatky u české patentové přihlášky jsou následující:

- Částka za podání přihlášky vynálezu: **1 200,- Kč.**
- Částka za provedení úřední rešerše: **3 000,- Kč.**

POPLATKY U PATENTU II.

- Tyto částky je nutné **zaplatit spolu s podáním přihlášky vynálezu.**
- Pokud se tak nestane, bude na přihlášku pohlíženo jako na **nepodanou.**
- Další náklady spojené s řízením o přihlášce vynálezu je možné najít [na stránkách ÚPV.](#)

JAK MŮŽE KONČIT PATENTOVÉ ŘÍZENÍ?

- **Zamítnutím přihlášky** – nejčastěji je zamítnuta, pokud nejsou odstraněny námitky ÚPV.
- **Zastavením řízení o přihlášce vynálezu** – buď na žádost přihlašovatele, nebo ze zákonných důvodů ÚPV,
- **Udělením patentu a zveřejněním patentového spisu** - udělení patentu je spojeno s vydáním patentové listiny se správním poplatkem 1 600,- Kč.

Za udělený patent se platí udržovací poplatky - hradí se každoročně a jejich výše je stanovena zákonem.

PLATNOST PATENTU

- Doba platnosti patentu je **20 let**.
- U léčiv lze tuto délku lze překročit maximálně o 5 let díky dodatkovým ochranným osvědčením (SPC).
- **Životnost** patentu **je zkrácena** - nejčastěji při nezaplacení udržovacích poplatků.
- Publikovat informace o vynálezu je možné až po potvrzeném podání (příhlášení) na ÚPV.

KDY PUBLIKOVAT?

- Ideálně by vynálezce **neměl publikovat informace o vynálezu** po dobu **jednoho roku od podání** - tento interval dává vynálezci možnost chránit vynález i v zahraničí.
- Pokud nechcete svůj vynález chránit mimo území ČR, je možné publikovat i **dříve, ale nedoporučuje se to**, do doby první úřední rešerše.
- Dřívější publikaci doporučujeme konzultovat s odborníkem - v případě **VŠB-TUO** jde o **zaměstnance CTT**.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ

- Co je to vynálezecká činnost?
- Může být publikovaný článek o vynálezu na překážku zamýšlenému podání **příhlášky vynálezu** na Úřad průmyslového vlastnictví (ÚPV) ?
- Po **kolika měsících** se patentová přihláška stává veřejnou?
- Jak dlouho maximálně **platí patent** (ne na léčiva)?

UŽITNÝ VZOR

Užitný vzor je forma ochrany vhodná pro **jednodušší** vynálezy. Je určena pouze pro **fyzické** vynálezy.

Nevztahuje se na způsoby výroby nebo pracovní postupy např. "nový postup výroby léčiv"...

Užitný vzor musí být:

- Nový,
- průmyslově využitelný,
- nad rámec běžných odborných znalostí.

NEVÝHODA UŽITNÉHO VZORU

Užitný vzor může být chráněn pouze po dobu **10 let**, to je podmíněno úhradou poplatků za prodloužení zápisu.

- Po zapsání platí **4 roky**, to zaručuje zaplacený poplatek za podání ve výši **1 000,- Kč**.
- První prodloužení platnosti užitného vzoru **o 3 roky** je podmíněno zaplacením **6 000,- Kč**.
- Druhé prodloužení platnosti užitného vzoru **o 3 roky** je podmíněno zaplacením rovněž částky **6 000,- Kč**.

ADVANTAGE	DISADVANTAGE

DALŠÍ NEVÝHODA UŽITNÉHO VZORU

- Další nevýhodou je rychlost řízení o jeho zapsání. ÚPV **neprovádí rešeršní šetření** a může nastat situace, kdy na trhu již existuje podobný vynález.
- Z tohoto důvodu je postavení majitele užitného vzoru méně jisté než v případě patentové ochrany.
- Proto je tato forma ochrany doporučována pro **jednodušší inovace s předpokládanou kratší životností.**

KDO MŮŽE PODAT PŘIHLÁŠKU O UŽITNÝ VZOR?

- Podat přihlášku užitného vzoru může **fyzická osoba** (např. původce/vynálezce) nebo **právnícká osoba** (např. zaměstnavatel původce).
- Přihláška může být podána **fyzicky** přímo na podatelnu ÚPV, poštou nebo **elektronicky**.
- I tato přihláška má dvě části – **formulář a tzv. podlohy**. [Formulář](#) je možné si stáhnout ze stránek ÚPV případně jej vyplnit elektronicky.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ

- Jaké **tři podmínky** musí splnit užitný vzor, aby mohl být zapsán?
- Můžu chránit užitným vzorem **způsob výroby léčiv**?
- Jaká je obvykle **délka řízení** o užitném vzoru tj. za jak dlouho od podání bývá zapsán?
- Jaká je základní délka **platnosti** ochrany užitným vzorem?

PRŮMYSLOVÝ VZOR

Průmyslový vzor představuje označení, kterým jsou chráněna **designérská řešení**.

Používá se při **ochraně vzhledu** výrobku/stroje/zařízení/látky/písma... pak je tato ochrana realizována prostřednictvím dokumentu, který je označen jako [průmyslový vzor](#).

CO LZE CHRÁNIT PRŮMYSLOVÝM VZOREM?

Cokoli, co lze označit slovem „**výrobek**“ a to včetně součástí, ze kterých se skládá (látka, kuličkové pero, skříň, bonbon apod.).

- **Obaly** – lahve, krabice, dopisní obálky, balící materiály apod...
- **Grafické symboly** – neváží se kurčitému jazyku, jedná se například o piktogramy, „smajlíky“, loga, apod.,
- **Typografické znaky** – vzhled alfanumerických znaků tvořících písma nebo dalších znaků použitých k tisku.

CO NELZE CHRÁNIT PRŮMYSLOVÝM VZOREM?

- Design, který **není nový**, originální a jednoduše odlišitelný.
- Pokud je vzhled výrobku dán výhradně jeho funkcí.
- Vzhled výrobku, obsahující **oficiální symboliku** např. vlajky států apod.
- Vzhled výrobku, který je v **rozporu s dobrými mravy** či veřejným pořádkem.

PODMÍNKY PRO ZÍSKÁNÍ PRŮMYSLOVÉHO VZORU

Vzhled výrobku může být chráněn tehdy, je-li výrobek:

- **Nový** - nesmí být nikde před podáním přihlášky kochraně zveřejněn a to ani výrobek obdobný, lišící se v detailech.
- **Individuální povahy** – výrobek musí u zákazníka vzbuzovat dojem originality. Nesmí být lehce zaměnitelný za jiný výrobek.

PROCES ZÍSKÁNÍ PRŮMYSLOVÉHO VZORU (PVZ)

Proces získání průmyslového vzoru začíná zpoplatněným podáním „**Přihlášky průmyslového vzoru**“ u ÚPV nebo u příslušného zahraničního úřadu.

Přihláška průmyslového vzoru má dvě části:

- Formulář, dostupný na stránkách ÚPV a **podlohy**, které jsou dány vyobrazením vzhledu výrobku.
- Vyobrazení může být kresba, fotografie bez rušivého pozadí a v **různých úhlech pohledu**.
- Může být v černobílé i barevné verzi.

PROCES ZÍSKÁNÍ PRŮMYSLOVÉHO VZORU

- Součástí **podloh** je i slovní popis toho, co se na obrázcích nachází (určení výrobku).
- U PVZ může být v jedné přihlášce podáno i **více „designů“** najednou.

Podmínkou však je, že jednotlivé **výrobky spolu musí souviset**. Takto lze podat např. několik vzorů šátků, soubor nábytku apod.

KDO MŮŽE PODAT PŘIHLÁŠKU NA PVZ?

Přihlášku může podat:

- **fyzická osoba** (např. původce/vynálezce),
- **právnícká osoba** (např. zaměstnavatel za původce).

Přihláška může být podána **fyzicky** na podatelně ÚPV **poštou** nebo **elektronicky**.

- Po podání je přihláška podrobena zkoumání (**formální** a **věcné náležitosti přihlášky**), během kterého může docházet ke komunikaci s ÚPV.

LHŮTY V ŘÍZENÍ PRŮMYSLOVÉHO VZORU

Oficiální délka řízení není pevně stanovena, avšak k **pevným lhůtám** patří:

6 MĚSÍCŮ

- Lhůta běží od podání přihlášky v ČR, kdy je možné stejný průmyslový vzor podat i v zahraničí.

12 MĚSÍCŮ

- Ochranná lhůta, kdy sám původce či přihlašovatel zveřejní PVZ **před podáním přihlášky**.
- Je-li PVZ zpřístupněn veřejnosti (uveden na trh) před podáním oficiální přihlášky, pak je označován, díky členství v EU, jako „**nezapsaný vzor společenství**“.

LHŮTY V ŘÍZENÍ PRŮMYSLOVÉHO VZORU

30 MĚSÍCŮ

- Každý zapsaný průmyslový vzor musí být zveřejněn a stává se tak **stavem techniky**, což může být na překážku dalším úmyslům přihlašovatele.
- Proto je možné odložit jeho zveřejnění maximálně o dobu 30 měsíců od podání přihlášky. V případě, že podání přihlášky PVZ předcházelo například podání přihlášky vynálezu - pak se tato lhůta počítá **od podání této přihlášky** vynálezu.

36 MĚSÍCŮ

- Maximální lhůta, po kterou platí ochrana tzv. **nezapsaného vzoru společenství**.

DÉLKA PLATNOSTI PRŮMYSLOVÉHO VZORU

Délka platnosti průmyslového vzoru se odvíjí od data jeho zápisu.

- Standardní doba platnosti průmyslového vzoru **je 5 let od podání přihlášky.**

Vlastník průmyslového vzoru si může jeho životnost několikrát prodloužit vždy o 5 let až na **celkovou dobu platnosti, která je 25 let.**

POPLATKY U PRŮMYSLOVÉHO VZORU

Správní poplatek za podání přihlášky činí **1 000,-Kč** a zaručuje vlastníkovi prvních **5 let platnosti PV**.

Opět záleží, zda přihlášku zpracovává **přihlašovatel** sám nebo **odborník**.

V případě zájmu o prodloužení životnosti je nutné, aby vlastník uhradil:

- **První** prodloužení o 5 let 3 000,- Kč
- **Druhé** prodloužení o 5 let 6 000,- Kč
- **Třetí** prodloužení o 5 let 9 000,- Kč
- **Čtvrté** prodloužení o 5 let 12 000,- Kč

Veškeré správné poplatky týkající se PV je možné dohledat [na stránkách ÚPV](#).

JAK KONČÍ ŘÍZENÍ O PRŮMYSLOVÉM VZORU?

1. **Zapsáním a zveřejněním** - **IDEÁLNÍ** – přihlašovatel se stal vlastníkem platného právního dokumentu a může na trhu uplatňovat svá práva.
2. **Zamítnutím přihlášky** – pokud předmět přihlášky **nevyhovuje podmínkám** (novost, užívání státní symboliky apod.) nebo pokud na trhu existuje již jiný totožný výrobek.
3. **Zastavením řízení o přihlášce** – řízení o zapsání přihlášky je ukončeno ze strany ÚPV, jelikož nebyly odstraněny její vady nebo je přihláška přihlašovatelem stažena.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ

- Co můžu **chránit** jako průmyslový vzor? Vyjmenujte alespoň tři příklady.
- Co je to **individuální povaha** u průmyslového vzoru?
- Jakými způsoby může být **ukončeno řízení** o průmyslovém vzoru? Uvedte alespoň dva.
- **Kolikrát** můžu **prodloužit** již jednou udělený průmyslový vzor?

OCHRANA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ (ODV) NA VŠB-TUO

Jedná se o výsledky činnosti, které byly vytvořeny při **plnění úkolů** plynoucích z pracovního poměru, studijních povinností nebo jiných pracovněprávních **vztahů k VŠB-TUO**.

Může jít o:

- **průmyslové vlastnictví,**
- **autorská díla,**
- **aplikované výsledky vědy a výzkumu** (dále jen „VaV“) nepodléhající řízení před zápisnými úřady,
- **jiné předměty duševního vlastnictví**

INTERNÍ PŘEDPISY ODV NA VŠB-TUO

[TUO_SME_06_002 Ochrana duševního vlastnictví](#)

[TUO_SME_08_002 Metodický pokyn k evidenci VaV výsledků
nepodléhajících řízení o zápisu u Úřadu průmyslového vlastnictví
v Praze](#)

[TUO_SME_15_002 Pravidla poskytování práv k předmětům
duševního vlastnictví prostřednictvím transferu technologií a
znalostí](#)

[TUO_OST_19_001 Patentový účet Georgia Agricoly.](#)

POSTUP NA VŠB-TUO I.

Vytvoří-li zaměstnanec VŠB-TUO při plnění úkolů vyplývajících z jeho pracovněprávního vztahu k VŠB-TUO **Předmět průmyslového vlastnictví** (PPV), je povinen do **30 kalendářních dnů** ode dne vytvoření informovat VŠB-TUO a předat podklady potřebné k jeho posouzení.

- Řízení o uplatnění práva k vytvořenému PPV realizuje útvar CTT ve spolupráci s původcem/původci.
- **Náklady** procesu ochrany **hradí pracoviště původce.**

POSTUP NA VŠB-TUO II.

Za účelem splnění této informační povinnosti původce prokazatelně předá útvaru - Centrum transferu technologií (CTT-9720) řádně a úplně vyplněné „**Oznámení o vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví**”.

- To musí být zpracováno na předepsaném formuláři v listinné podobě a v elektronické podobě na adresu ctt@vsb.cz.
- Oznámení musí být podáno **v obou podobách včetně příloh.**
- Výše předepsaný formulář Oznámení vydá Původci CTT spolu s vysvětlením dalšího postupu evidence a procesu ochrany.

ODMĚNY ZA VYTVOŘENÍ PPV

- Odměňování Původce za vytvoření PPV se řídí směrnicí „**Ochrana duševního vlastnictví na VŠB-TUO**“.
- Základní výše odměny je **5 000,- Kč na vynález**, tato odměna se hradí z prostředků útvaru, kde došlo ke vzniku PPV.
- V případě úspěšné komercializace PPV (**prodej licence nebo celého PPV**) má původce v souladu se směrnicí nárok na podíl na zisku.

MLČENLIVOST

Veškeré informace o duševním vlastnictví, jsou důvěrné a **třetím osobám** mohou být sdělovány pouze, je-li jejich ochrana zajištěna prostřednictvím **Smlouvy o mlčenlivosti**.

- **Původce je povinen zachovávat mlčenlivost** o informacích PPV, vytvořených jím v rámci plnění pracovních úkolů pro VŠB-TUO.
- Této povinnosti je **zproštěn** až **po zveřejnění přihlášky PPV** ve Věstníku příslušného úřadu (např. Úřadu průmyslového vlastnictví, podrobně čl. 5 této směrnice).

V případě, že se práva k příslušnému PPV u úřadů **neregistrují** (nedochází ke zveřejnění přihlášky), může původce povinnosti mlčenlivosti **zprostit** pouze **pověřený zaměstnanec CTT**.

S ČÍM SE NA CTT MŮŽETE OBRÁTIT?

Služby Centra transferu technologií VŠB-TUO v oblasti Ochrany duševního vlastnictví

Asistence při rešerších

- Pomůžeme ověřit, zda je řešení světově nové, nebo je již případně chráněno ve prospěch jiného subjektu.

Zajištění právní ochrany

- Povedeme řízení (správní) o udělení ochrany na PPV v ČR i zahraničí (patentová ochrana vynálezů a to i formou Evropského patentu a mezinárodní PCT přihlášky, průmyslové vzory, užité vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky aj.).
- Poskytneme právní podporu při utajení výsledků tvůrčí činnosti bez průmyslově právní ochrany, kvalifikované zveřejnění.

S ČÍM SE NA CTT MŮŽETE OBRÁTIT?

Vedení sporných řízení

- Povedeme řízení o nápravu v rozhodnutí o ochraně PPV u příslušného patentového úřadu (ÚPV, EPO apod.)

Podpora při nakládání s předměty průmyslového vlastnictví

- Poskytneme právní a administrativní podporu při vlastním užití PPV, při postoupení práv k PPV (převod) a při poskytnutí licence k PPV.

Správa portfolia duševního vlastnictví

- Pomůžeme s udržováním platné právní ochrany a ukončením právní ochrany.

S ČÍM SE NA CTT MŮŽETE OBRÁTIT?

Monitoring a řešení porušování práv třetími osobami

- Pomůžeme s udržováním práv a prevence porušování práv z duševního vlastnictví v rámci teritoriální působnosti ODV.

Uplatňování práv

- Poskytneme právní podporu při vymáhání práv k předmětu duševního vlastnictví.

Vzdělávání akademických a vědeckých pracovníků v oblasti průmyslově-právní ochrany

- Děláme specializované semináře, školení a workshopy.

Služby PATLIB centra Evropské patentového úřadu

- Poskytneme konzultace v mezinárodní oblasti ODV a přístup k placeným nástrojům a databázím sítě.

**MÁTE-LI ZÁJEM DOZVĚDĚT SE VÍCE,
PAK NÁS KONTAKTUJTE**

ctt@vsb.cz